

पशवोऽस्य सम्पद्यन्ते । तदुद्दामने तु पशवो नश्यन्ति । अतस्तदु-
द्दामनं वारयितुं इष इत्यादिमन्त्रेणाभिमन्त्रयेत् । मन्त्रस्य
चायमर्थः । हे अग्ने इषे अन्नार्थं रय्यै धनार्थं सहसे बलार्थं
द्युम्नाय यशोऽर्थम् ऊर्जे क्षीरादिरसार्थं पत्याय स्वामित्वार्थं
च रमस्व त्वमत्र क्रीडां कुरु । अस्मिन्मन्त्रे धनवाचिना रयि-
शब्देन पशूनामप्यभिमन्त्रितत्वात् पशून्सौ सम्पादयति ॥

अथ मन्त्रेण समिन्धनविधिमभिप्रेत्य तस्य भागमनूय व्या-
चष्टे । “सारस्वतौ त्वात्सौ समिन्धातामित्याह । ऋक्षामे वै
सारस्वतात्सौ । ऋक्षामाभ्यामेवैनं समिन्धे” इति । हे अग्ने
उत्सावत्युत्सुकौ सारस्वतौ सरस्वतिसम्बन्धिनौ ऋग्वेदसामवेदौ
त्वां समिन्धातां सम्यग् दीपयताम् ॥

भागान्तरमुदाहृत्य व्याचष्टे । “सम्राडसि विराडसौत्याह ।
रथन्तरं वै सम्राट् । बृहद्विराट् [६] । ताभ्यामेवैनं समि-
न्धे” इति । सम्यग्राजत इति सम्राट् । विविधं राजत इति
विराट् । हे अग्ने सामद्वयरूपस्त्वमसि ॥

अथ निमित्तान्तरकृतं प्रायश्चित्तं विधत्ते । “वज्रो वै
चक्रम् । वज्रो वा एतस्य यज्ञं विच्छिनत्ति । यस्यानो वा
रथो वान्तराग्नौ याति । आहवनीयमुदाप्य । गार्हपत्यादुद्ध-
रेत् । यदग्ने पूर्वं प्रभृतं पदं हि ते” इति । गार्हपत्ययोर्मध्ये
रथस्य शकटस्य वाऽऽगमने सति वज्रेण यज्ञो विच्छिद्येत ।
अतस्तत्परिहारार्थमाहवनीयं विनाश्य यदग्नय इत्यादिमन्त्रेण ।
“सूर्यस्य रश्मीनन्वाततान । तत्र रयिष्ठामनुसम्भरैतम् । सन्नः